

halcom payments

Mesečni računi: Simbioza e-računov in mobilnega plačevanja

Plačevanje e-računov z mobilnim telefonom

Miha Culiberg, Vodja prodaje za mobilno plačevanje

Portorož, 15. april 2010

Izziv za banke

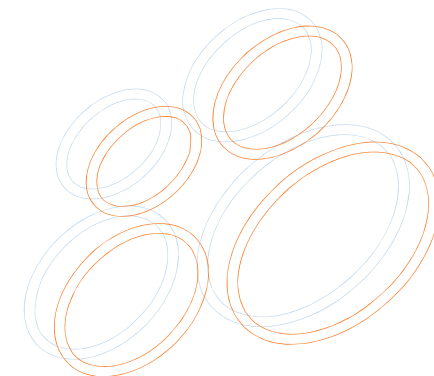
Povečati število uporabnikov sodobnih bančnih poti

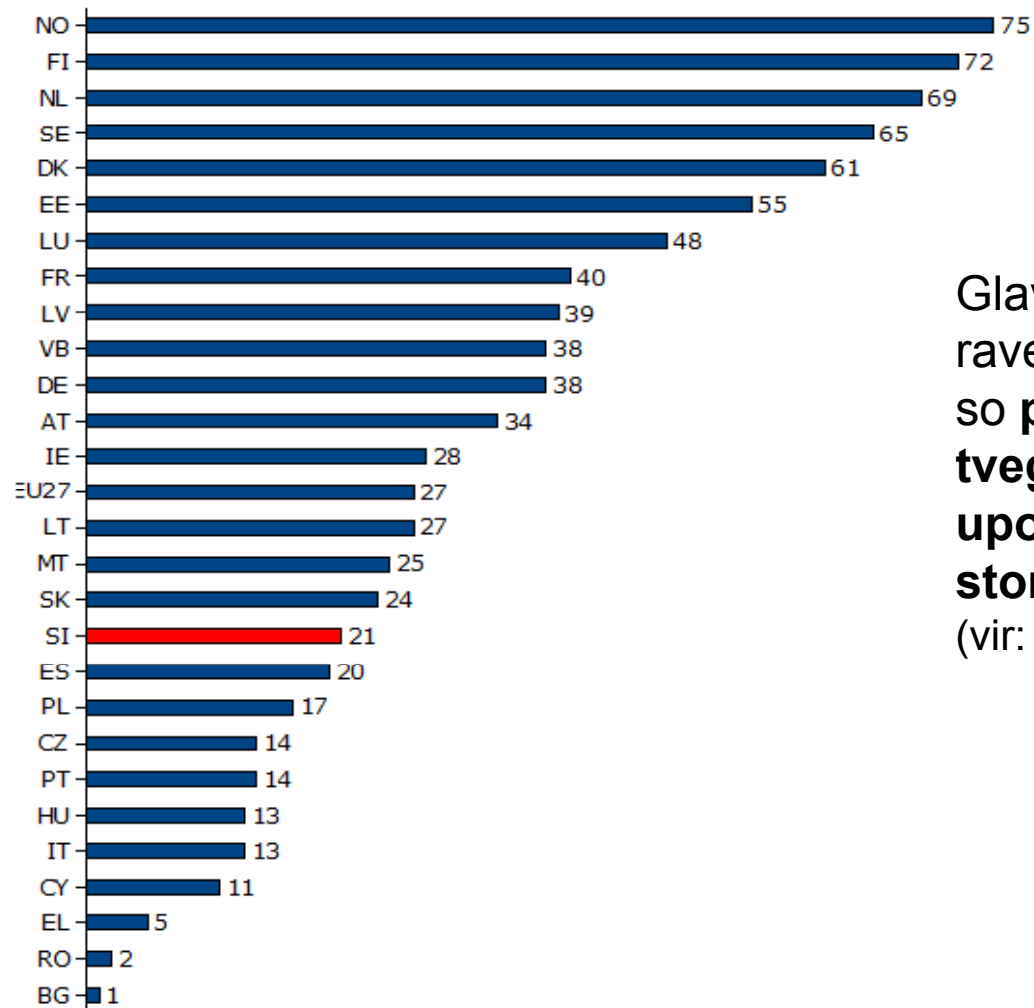
- **80-85% plačil v Evropi je gotovinskih**
elektronskih plačil ok. 10% in plačil s karticami 5-6% (PSE Consulting, 2008)
- **cilj v EU: povečati delež negotovinskih transakcij**
gotovina je draga - letni stroški v EU 45-70 mrd. EUR (PSE Consulting, 2008)
- **spletno bančništvo v Sloveniji med fizičnimi osebami uporablja okoli 20 % odstotkov uporabnikov interneta**
Povprečen slovenski uporabnik spletne banke je star od 30 do 50 let (vir: RIS, 2009)

E-bančništvo

... prostor za rast!

Uporabniki e-bančništva (% populacije v zadnjih 3 mesecih) (Eurostat, 2008)

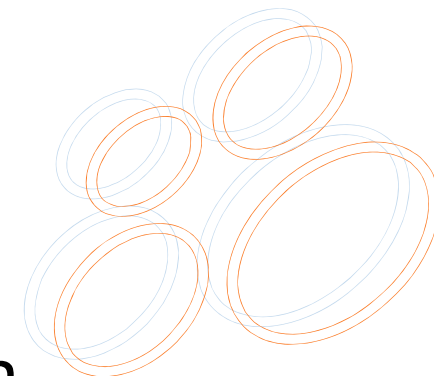

Glavni dejavniki, ki vplivajo na uporabo (in raven uporabe) e-bančništva po podatkih RIS so predvsem skrb za varnost, finančna tveganja, način dojemanja prednosti, uporabnosti storitve ter odnos do spletnih storitev nasploh.

(vir: RIS, 2009)

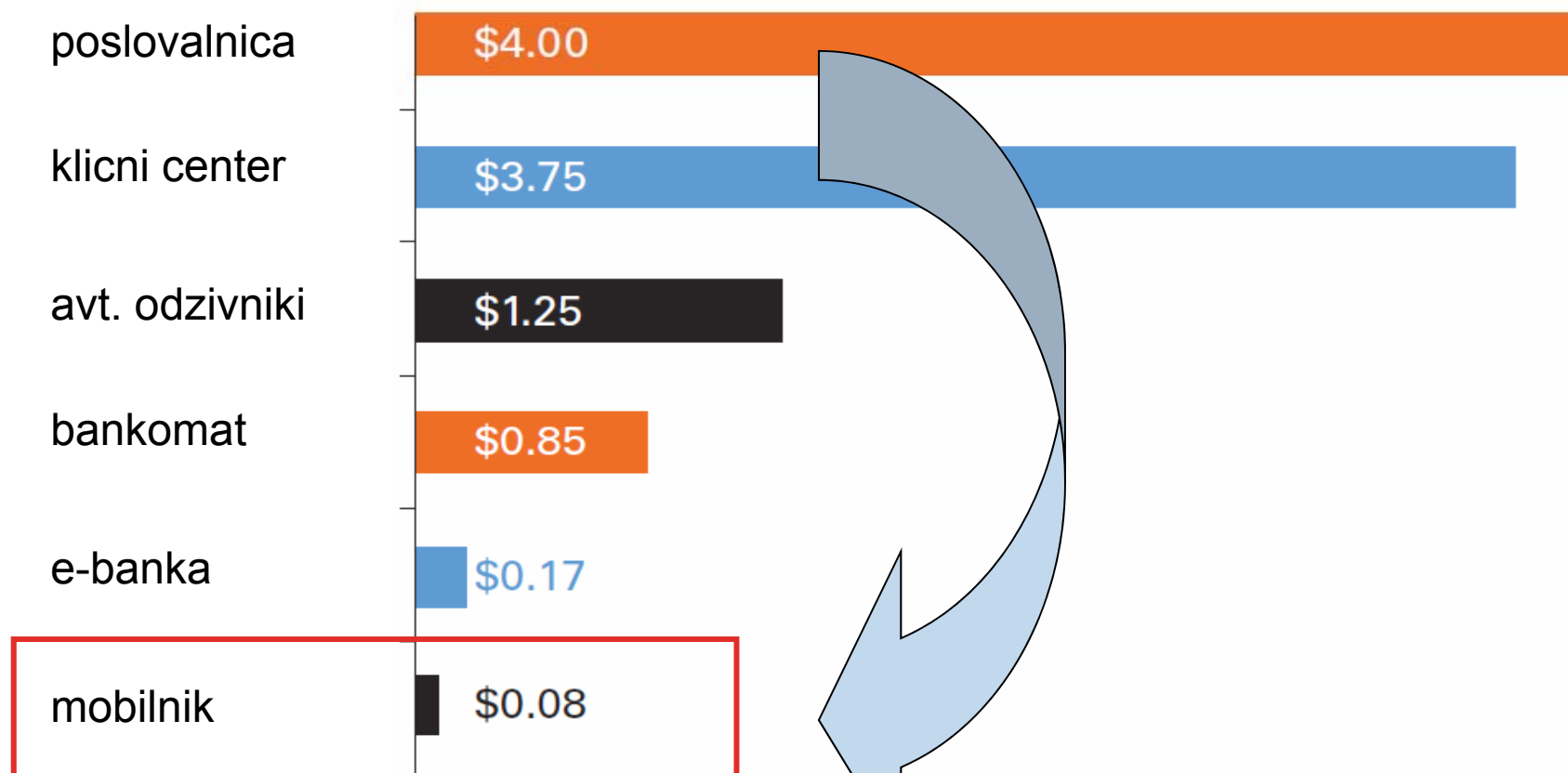
E-bančništvo in m-plačevanje

Način zmanjševanja stroškov

Strošek na transakcijo pri različnih bančnih poteh

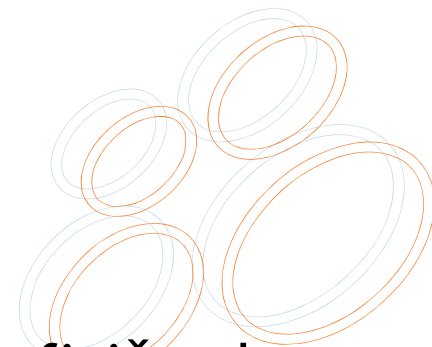
(vir: TowerGroup, Fiserv/M-Com)

E-računi

Kdo in kako?

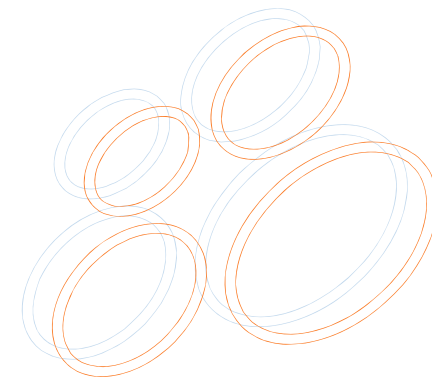

- V Sloveniji je prejemanje e-računov omogočeno tako za fizične kot za pravne osebe
- Uporabniki (fizične osebe) imajo možnost prejemanja e-računov neposredno v e-banko

E-računi

Vsak dan več bank in izdajateljev

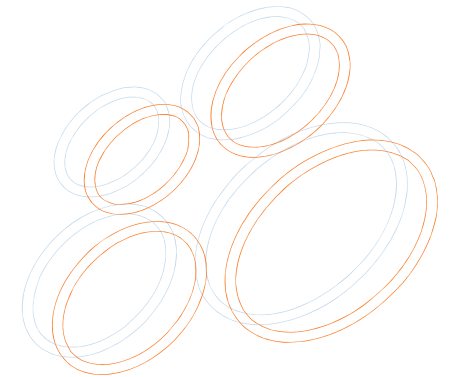

- Trenutno prejemanje možno pri 3 bankah
- Do konca leta predvidoma prejemanje e-računov pri 7 bankah
- Obstoječi veliki izdajatelji:
  - Telekom Slovenije,
  - Mobitel,
  - Simobil,
  - NLB,
  - Abanka Vipava,
  - Elektronabava,
  - Avto Triglav,
  - Elektro Ljubljana,
  - ...

E-računi

Zakaj e-računi po e-bančnih poteh?

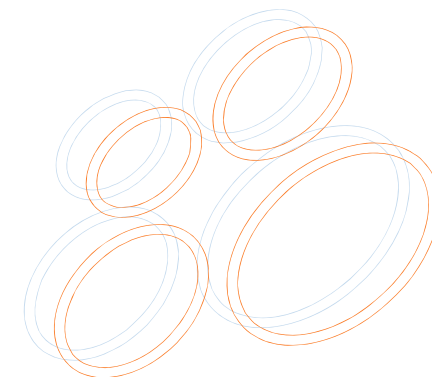

- **Potrebno omrežje/infrastruktura**
  - **Odlična obstoječa infrastruktura**
    - Varne, zanesljive in preizkušene e-bančne poti
    - Poti preko katerih e-poslujejo pravne in fizične osebe
- **Potreben digitalen podpis (ZEPEP)**
  - **Že vgrajen v e-banko**
    - Digitalni podpisovanje e-računov že v e-banki
- **Programska oprema pri uporabnikih**
  - **Ni potrebna nova programska oprema pri uporabniku**
    - Preizkušene in uporabnikom poznane rešitve e-banke (Hal E-Bank)

Kam naprej?

M-račun = E-račun na mobilnem telefonu

Penetracija mobilnih telefonov v Sloveniji 101,3 odstotka

Uporabniki mobilnih telefonov v vseh starostnih skupinah

Možnost zagotovitve visoka stopnja varnosti

63% uporabnikov mobilnih telefonov bi ob zagotovljeni varnosti za plačila uporabljalo mobilni telefon

Možnost prilagajanja in izdelave enostavnega uporabniškega vmesnika

Enostavnost uporabe je predpogoj za uporabo mobilnega telefona kot plačilnega sredstva (Javelin Strategy and Research, March 2008)

Ni konkurenca e-bančništvu temveč ga dopolnjuje

60% tistih, ki ne uporabljajo e-banko, bi uporabljalo mobilnik (VeriSign, 2009)

Vrednost transakcij pri m-plačevanju skokovito narašča

Do leta 2013 že za 600 milijard dolarjev transakcij (Juniper Research, 2008)

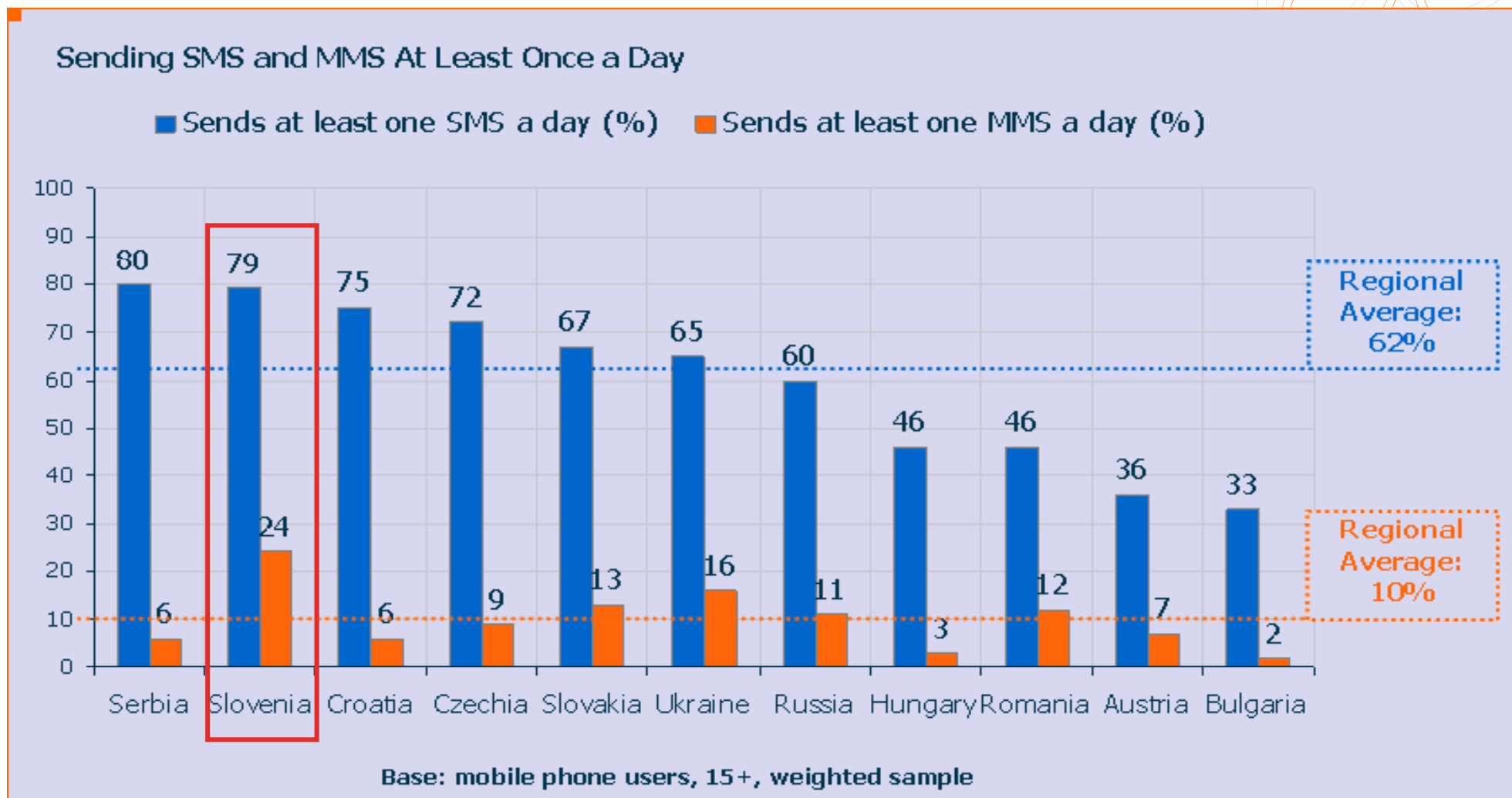
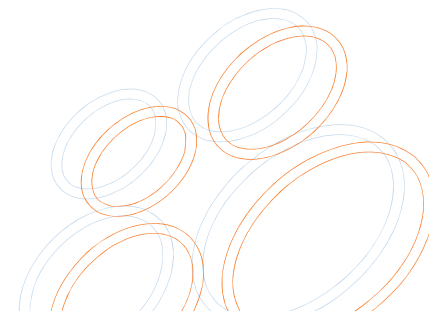
Čedalje večje število uporabnikov m-plačevanje

vsak drug uporabnik mobilne telefonije že opravil nakup z mobilnikom (Juniper Research, 2008)

Do leta 2013 naj bi

Mobilni telefon...

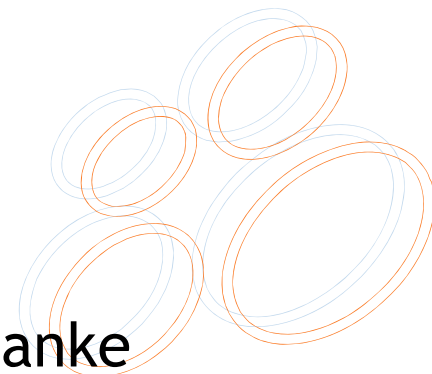
... v Sloveniji SMS/MMS nad regijskim povprečjem

M-računi

Prednosti

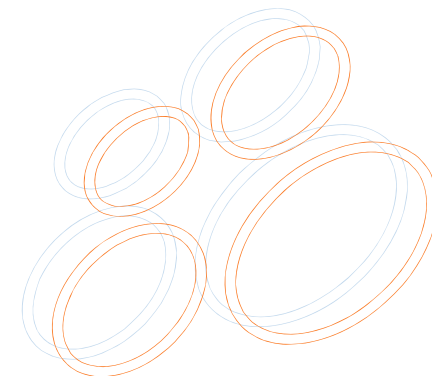
- Uporaba mobilnih telefonov je 5x večja od uporabe e-banke
- Priročnost
- Enostavnost
- Predizpolnjeni podatki o plačilu
- Plačilo računov kjerkoli in kadarkoli
- Zagotovljena najvišja stopnja varnosti z WPKI
- Deluje na vseh mobilnih telefonih
- Ni potreben vstop v e-banko

M-računi

Izzivi

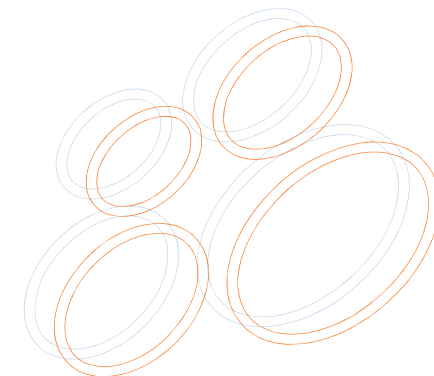

- Kako zagotoviti redno uporabo?
- Kako zagotoviti množičnost uporabe?
- Kako na enostaven način vključiti čim večje število bank?
- Kako na enostaven način omogočiti uporabo čim večjemu številu imetnikov transakcijskih računov?

M-računi

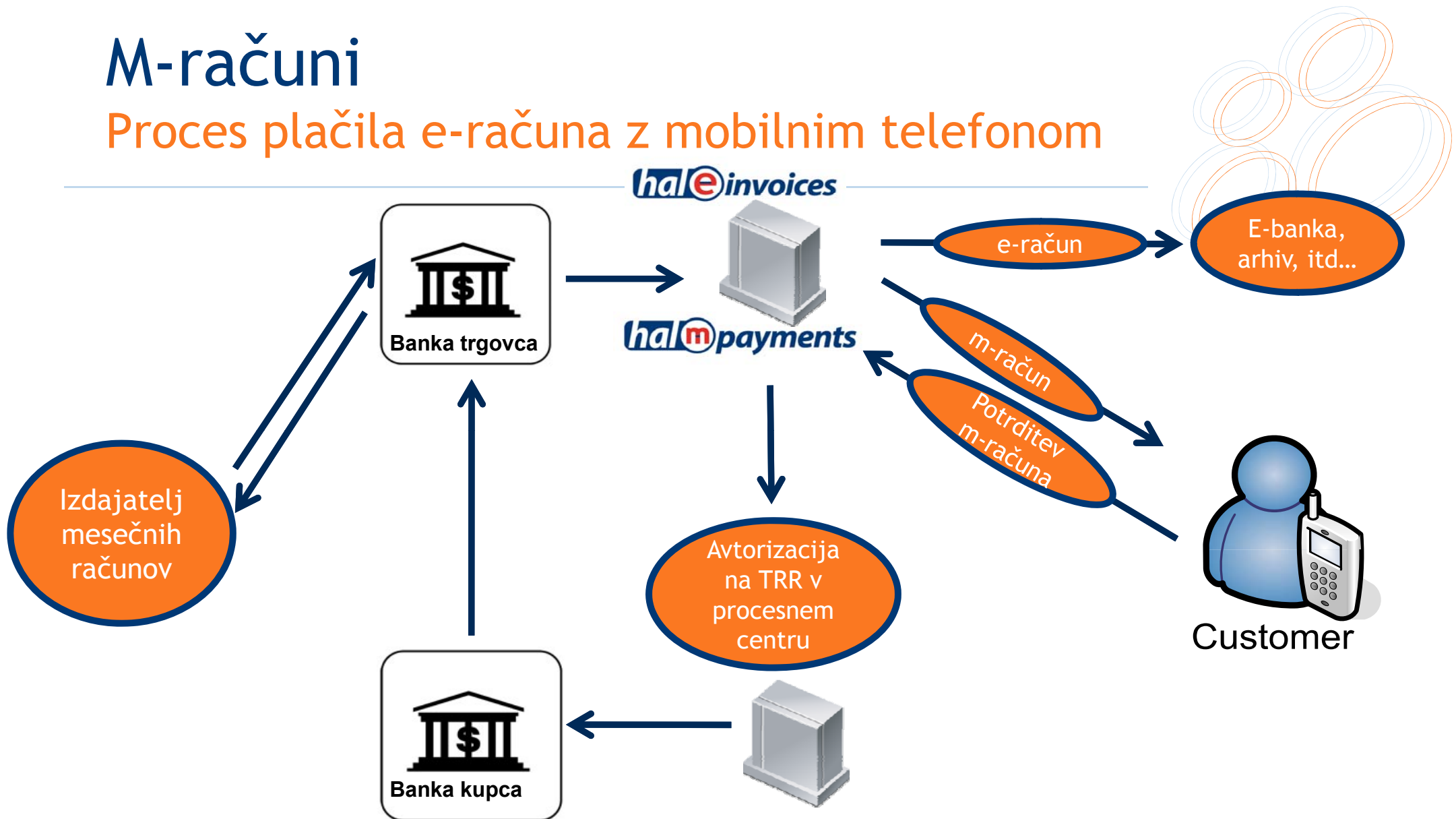
Zakaj m-računi preko procesnega centra?

- **Potrebno omrežje/infrastruktura**
  - **Odlična obstoječa infrastruktura**
    - Obstoječa “kartična” infrastruktura
    - Omogočen dostop do vseh imetnikov TRR in drugih kartic
- **Enostavnost pristopa bank**
  - **Banke že priklopljene na procesni center**
    - Kartični procesni center igra podobno vlogo, kot pri poslovanju s kreditnimi in debetnimi karticam
    - Mobilno plačevanje znotraj procesnega centra predstavlja zgolj dodatni plačilni kanal
- **Enostavna implementacija**
  - **Ni potrebno nameščanje nove programske opreme pri bankah**
    - Enostavne vključitve vseh bank na določenem trgu
    - Povezovanje banke, trgovcev in uporabnikov omogočeno preko kartičnega avtorizacijskega sistema
    - Uporabo standardnega avtorizacijskega vmesnika, preko polno implementiranega ISO 8583 protokola
    - vsa tehnična izvedba povezave je predvidena na strani procesnega centra
- **Obstoječi postopki**
  - **Ni potrebnih dodatnih medbančnih dogovorov**
    - Vsi avtorizacijski procesi in vodenje TRR-jev ostanejo enaki,
    - Dogovorjeni protokoli med bankami in procesnim centrom ostanejo enaki
    - Klirinški in poravnalni procesi v bankah ostanejo enaki

M-računi

Proces plačila e-računa z mobilnim telefonom

M-račun

1-2-3 PLAČAM!

1 m-invoice

2 Invoice confirmation

3 Receipt

Hvala
